

เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต. หนองกวาง อ. โพนาราม จ. ราชบุรี

เราบอกว่าเราไปทำบุญ ไปทำบุญที่วัดนี้พระต้องบริการเต็มที่เลย ทำไมพระคุณาคุณเลย

เวลาเราอยู่บ้านตาดนะ สมัยก่อนเราเข็นน้ำไปใส่ส้วม คนที่จิตใจเขาเป็นธรรม เขาไม่กล้าใช้น้ำในส้วม เขาบอกว่า “พระเข็นน้ำไปในส้วม มันเป็นพระทำ ไม่กล้าใช้”

นี่ไงบอกว่า “พระไม่บริการ” เวลากิจของสงฆ์ทำความสะอาด ห้องน้ำห้องท่าเอาน้ำเข้า น้ำใช้ น้ำล้างเท้า ตอนเข็นพระต้องทำหมด นี่ก็วัตรในศาลา วัตรในส้วม วัตรในศาลาโรงทาน พระต้องทำหมด แล้วพอทำหมดปั๊บโยมก็บอกว่าไปวัดแล้วไม่กล้าใช้ ผ้าก็ไม่กล้าเช็ดเท้าเพราะพระเป็นคนปู ผ้าขาวพระปูไว้ไม่กล้าเช็ดเท้าเพราะพระเป็นคนทำ แต่พระทำให้มันเป็นข้อวัตรของพระเขา เวลาของโยมโยมก็ต้องใช้ของโยมไป มันไม่เกี่ยวกัน

อย่างเช่นอาหารนี่มีคนมาถามบ่อยเลย “ไปวัดไปกินข้าวนี้เป็นเปรตหรือเปล่า ?” พระเขาบอกว่า เป็นเปรตนะ ไปกินข้าววัด เพราะเป็นของของสงฆ์”

ของของสงฆ์เวลาถวายสงฆ์นี้สงฆ์ตัดแล้ว แล้วสงฆ์อนุญาตนะ ออกไปนี่ไม่เป็นหรอก ถ้าเป็นของของสงฆ์ เวลาไปถวายสงฆ์เขาต้องอุปโลกน์ให้พระเถระก่อน “ยคุเม ภนฺเต...” ให้พระเถระ ให้สามเณร ให้คฤหัสถ์เขาแบ่งกัน เห็นไหม เขาแบ่งกันนี้กรรมของเรามันคลุกเคล้า พอกรรมของเรากลุกเคล้านี้เราแยกอะไร ไม่ออกเลย นั่นก็ผิด นี่ก็ผิด นั่นก็ผิด

แต่ถ้ามันเป็นกาลเทศะ ตั้งแต่เถระ เลื่อนมาจากเถระแล้วก็ถึงพระพระก็ได้ส่วนแบ่ง ตัดแล้วก็ถึงสามเณร สามเณรตัดแล้วก็ให้คฤหัสถ์ มันใช้สอยได้ทั้งนั้นถ้าเราใช้สอยเป็น ไม่เป็นเปรตหรือ ! ที่นี้พอบอกว่า เป็นเปรต ๆ อะไรก็เป็นเปรต แล้วเวลาไปวัด ถ้าวัดไม่บริการ เขาว่าบริการ ๆ เห็นไหม

เรื่องการภาวนา เขาบอกว่า “ไม่อย่ามาหาหลวงพ่อดี ดากแดดอย่างกับปลาแห้งเลย ร้อนนาคู ไปที่อื่นเขาเป็นห้องแอร์ เขาติดกระจกด้วย เขาบริการเต็มที่เลย”

บริการเต็มที่แล้วเป็นอย่างไรละ แต่ถ้าเราภาวนาของเรา ใจ... มันร้อนทั้งนั้น เวลามันร้อนกาย แต่เวลามันร้อนใจละ ถ้ามันร้อนหัวใจเราจะดับมันได้อย่างไร ร้อนกายเราเข้าที่ร่มมันก็ร่มเย็นได้ แต่ร้อนหัวใจละจะเอาอะไรไปดับมัน

ถ้าร้อนหัวใจ ถ้าเราดับใจของเราได้จากความร้อนแล้ว อยู่ที่ไหนมันจะร้อน ความร้อนมันอยู่ที่ไหน เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูด เวลาเราไปวัด เห็นไหม “ลูก.. ลูกไหว้พระ ลูกไหว้พระ” แต่แม่มันไม่ไหว แม่มันไม่เคยไหว มีแต่บอก “ลูกไหว้พระ ลูกไหว้พระ” เราไปวัดเราก็ไหว้พระกัน

หลวงตาบอกว่า “เวลาเจอพระ เรามีวัฒนธรรมประเพณีก็ยกมือไหว้ แค่นั้นเราว่าเป็นชาวพุทธ” แต่เวลาเราทุกข์ร้อนขึ้นมาละ เวลาทุกข์ร้อนก็บอก “เราทำบุญกุศลแล้วทำไมมันทุกข์ร้อนหัวใจขนาดนี้” การทุกข์ร้อนหัวใจขนาดนี้เพราะเราไม่มีการฝึกฝน

อาหารในสำหรับนี่นะ ถ้าเราไม่ทาน สำหรับนั้นก็สำหรับนั้น เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนถึง “ศีล สมาธิ ปัญญา” แล้วเราก็เดินเฉียดไปเฉียดมาเฉียดไปเฉียดมาบอกว่าเราเป็นชาวพุทธเพราะเราได้ทำบุญแล้ว เราได้ยกมือไหว้พระแล้ว แต่เราไม่ได้ปฏิบัติ อาหารในสำหรับนั้นเราไม่ได้กินเลย เราจะกินอาหารในสำหรับนั้นเราต้องมีสติ เราต้องทำสมาธิขึ้นมา อาหารสำหรับนั้นจะเข้าสู่ปากของเรา

“จิต” ถ้ามันได้มีสติ “จิต” มันมีสมาธิขึ้นมา “จิต” มันมีความสุขร่มเย็นขึ้นมา “จิต” มันจะได้ดื่มกินธรรมอันนี้ นี่เราว่าเป็นชาวพุทธ ๆ เห็นไหม ฝรั่งเศสมาบวชนะ มันบอกว่า “คนไทยนี่เหมือนกบเผือกอบัว” มันเผือกอยู่อย่างนั้น เหมือนมดแดงเผ้ามะม่วง แต่ไม่ได้กินมะม่วง ไม่ได้กินรสของมะม่วงเพราะมันเผ้ามะม่วง

เราเป็นชาวพุทธ เรารักษาศรีธรรมวินัย แต่เราไม่ได้ปฏิบัติ เราไม่ทำให้เกิดความจริงขึ้นมาจากใจของเรา มันก็เหมือนมดแดง

“ฉันเป็นชาวพุทธ.. ฉันเป็นชาวพุทธ..”

หลวงตาพูดบ่อย “มันจะออกจากห้องแม่ มันก็บอกว่าฉันก็เป็นชาวพุทธ” มันตะโกนจากห้องออกมาเลยนะว่ามันก็เป็นชาวพุทธ แล้วมันทำอะไรสมกับเป็นชาวพุทธไหม ?

ฝรั่งเขามานะ เพราะเรามีเพื่อนเป็นพระฝรั่งเยอะ เมื่อก่อนคุยกันเขาพูดทำนองนี้เขาบอกว่า “สงสารคนไทย” คุณติเขาเป็นฝรั่งนะ เขาศึกษาแล้วเขาอยากจะปฏิบัติ เขาก็ไม่เข้าใจ เขาไปบวชที่อินเดียเพราะว่าตำราชี้ไปที่อินเดีย พอบวชที่อินเดียเสร็จเขาบอกว่าเขาอยากปฏิบัติ พอบอกว่าถ้าปฏิบัติต้องไปลังกา พอไปลังกา ลังกาบอกว่าถ้าอยากปฏิบัติต้องไปเมืองไทย

นี่เขามาเมืองไทยนะ กว่าเขาจะปฏิบัติได้เขาบวช ๓-๔ ประเทศ ให้อะไรเกิดท่ามกลางพุทธศาสนา เกิดท่ามกลางครูบาอาจารย์ แต่นี่ก็บอกว่า

“ก็ทำบุญแล้ว ถือประเพณีก็ได้ไปวัดแล้ว เจอพระก็ยกมือไหว้อยู่”

เราเจอพ่อแม่เราก็ก้มมือไหว้นะ เราเจอพระเราก็ก้มมือไหว้นะ แล้วยกมือไหว้กับสิ่งที่มีน้เกิดขึ้นกับใจ สิ่งที่เป็นหลักประกันของใจ สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร ?

ถ้าสิ่งที่มีน้เกิดขึ้นมากับใจ เห็นไหม คุณติพระเราเวลาบวชเป็นพระเข้ามา เป็นสมมุติสงฆ์เต็มตัวเลย แต่เวลามันบวชมาแล้วนี่ทุกข์นำคุณเลย แต่ถ้ามันจะมีความสุขขึ้นมา เข้าทางจงกรมนั่งสมาธิภาวนา เดินจงกรมเหวี่ยงไหลโคลย้อย นั่งสมาธิภาวนาบังคับตัวเอง ถ้าจิตใจมันร่มเย็นเป็นสุขได้นั้นพุทธะ !

“ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต”

ถ้าใครจิตมีความสงบ เราศึกษาเราได้แต่เงา เราศึกษาพุทธประวัติอ่านได้หมดเลย ท่องได้ขึ้นใจหมดเลย มันก็เป็นคุณงามความดีอันหนึ่ง จะปฏิเสธว่ามันจะผิดหมด มันไม่ใช่หรอก เราก็ต้องท่องต้องศึกษา แต่มันก็เหมือนมดแดงเฝ้ามะม่วงนั่นละ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันจะเป็นความจริงของเราขึ้นมา แต่ถ้าท่องจำก็เป็นท่องอันหนึ่ง

เวลาเราพุทธโธ ๆ เห็นไหม นี่มันก็เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา คำว่าเหมือนกันมันก็เป็นการระลึกขึ้นมา วิดก วิจาร เวลามันจะเข้าวิดก วิจาร ปีติ สุข เอกัคคตารมณ์ เราไม่วิดก วิจาร เราไม่คิดถึงพุทธโธเลย เราก็คิดถึงหน้าที่การงานของเรา พอเราคิดถึงพุทธโธ เราก็เปลี่ยนความรู้สึกของเราอยู่ที่พุทธโธ “พุทธโธ ๆ ” ไปมันเป็น พุทธานุสสติ ๖ สติของเราระลึกถึงพุทธะ ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นคำบริกรรม มันเป็นธรรม เป็นสัจธรรม

จากความคิดที่เราคิดเห็นใหม่ เวลาเราคิด คุณน้ำทิ เวลาเราผสมสิ่งใดน้ำจะมีส่วนผสมของสิ่งนั้น ทีนี้ถ้าเรากรองให้น้ำสะอาด น้ำมันก็ใส ใสใหม่ ความคิดของเรามันก็คิดอยู่โดยธรรมชาติของมัน ทีนี้เราเอาพุทโธ ๆ มันก็กรองความรู้สึกนึกคิดของเรา พุทโธไว้ล่ะ

“พุทโธมันจะมีอะไร นี่ก็พุทโธทุกวัน พุทโธจนพุทโธไม่ได้อยู่แล้ว”

เพราะมันสักแต่ว่าทำ ! คุณสิ เมาเรายืนอยู่มันจะมีเมา ความรู้สึกมันอยู่ที่ตัวเราไม่ได้อยู่ที่เงา ทีนี้เราพุทโธ ๆ เห็นใหม่ ความรู้สึกความนึกคิด ความคิดเกิดจากจิต แต่มันไม่ใช่จิต นี่ก็เหมือนกัน พุทโธ ๆ ก็อยู่ที่เงา มันสักแต่ว่า !

แต่ถ้ามันสักแต่ว่า พุทโธมันเกิดมาจากไหน ความคิดเกิดจากจิต แล้วพุทโธมีสติปัญญาขึ้นมา มันจะย้อนเข้าไปสู่ความรู้สึก กลับไปที่ตัวเรา ความรู้สึกอยู่ที่ตัวเรา ความรู้สึกไม่ได้อยู่ที่เงา ความรู้สึกมันไม่ได้อยู่ที่ความคิด ความรู้สึกมันอยู่ที่ใจ พุทโธ ๆ มันจะกลับมาสู่ที่ใจ พอกลับเข้ามาที่ใจ เห็นใหม่ นี่ใจอาหารในสำหรับนั้นเราจะได้อกินแล้ว

เราเป็นชาวพุทธ ฝรั่งมันสงสารนะ มันบอกว่า “คนไทยนี่เหมือนกบเผือกอบัว” ไม่รู้จักรสชาติ เขาอุตส่าห์แสวงหา เขาอุตส่าห์มา นี่ความมั่นคงของชีวิต ความมั่นคงของจิต ถ้าจิตมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันจะมีหลักมีเกณฑ์ของมัน ถ้ามีหลักเกณฑ์ขึ้นมา นี่เราเป็นชาวพุทธ โดยแท้ ตอนนี้เป็นชาวพุทธโดยประเพณี แล้วก็ไปเป็นชาวพุทธโดยทะเบียนบ้าน สิ่งนี้มันอยู่ที่อำนาจวาสนา เพราะเวลาเราจะปฏิบัติเขาก็ว่านะ

“เฮ้ย ! นั่งไม่ได้นะ เคี้ยวมึงบ้า”

“เฮ้ย ! มึงไปวัดทำไม อู้ฮู.. หาเงินหาทองมาแทบเป็นแทบตายเอาไปให้วัด”

โอย เขาพูดอย่างนี้ชอบนะ เพราะมันไม่ออกไปอยู่แล้ว มันไม่อยากทำอยู่แล้ว พอใครพูดนี้ “เออ ! จริงเลย” แต่ถ้าบอกมรรคผลมีนี่ “อืม.. จริงหรือเปล่าวะ โอ้โฮ.. ต้องค้นคว้าต้องศึกษา” มันค้ำานนะ แต่ถ้าบอกว่าไม่ต้องไปวัดนะ เออ มันเห็นด้วย เพราะมันไม่ออกไปอยู่แล้ว

เวลาไปฟังสิ่งนั้นทำไมเราพอใจล่ะ โดยสัญชาตญาณ โดยความรู้สึกของจิต โดยกิเลสมันมีของมันอยู่ แต่เวลาเราปฏิบัติขึ้นมา เราฟังขึ้นมาเรามีครูบาอาจารย์ที่จะยืนยันขึ้นมา

“มึงปฏิบัติไม่ได้นะ นั่งแล้วเคี้ยวเป็นบ้า”

คนทำคุณงามความดีมันจะบ้าได้อย่างไร ! เวลาคนเขาทำความชั่วกัน คนเขาทำความเหลวแหลกกันทำไมไม่ติเตียนมันบ้าง เวลาเขาจะทำความดีก็ว่าความดีนี้เสียหายหมดเลย ทำความดีนี้เสียหายหมดเลย แต่เวลาปฏิบัติไป เวลามันมีปัญหาขึ้นมาบ้าง อันนั้นเพราะกรรมของเขา

โดยปฏิบัตินะ จิต โดยปกติถ้าเรามีสติมันจะเป็นอย่างอื่นไปไม่ได้หรอก แต่จิตของเรามันวิตกกังวล มันมีเชื้อไขของมันมา เวลาปฏิบัติไปมันก็มีส่วนของมัน คูณ “พันธกรรมทางจิต” เวลาคนเกิดมาแต่ละภพแต่ละชาติ ทำคุณงามความดีชาตินี้ทำพันธกรรมมันตัดแต่ง เวลาเขาตัดแต่งพันธกรรมพีช แล้วเขาเอาไปปลูกใหม่ เสร็จแล้วก็เก็บเมล็ดพันธุ์มาตัดแปลง มาตัดแปลง

จิตของเราแต่ละภพแต่ละชาติทำคุณงามความดีมาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ๆ มันเป็นพันธกรรมของมัน กรรมดีถึงให้ดีใจ ทำบุญกุศลถึงให้บุญกุศล ทำบาปอกุศลก็ให้บาปอกุศลกับใจดวงนั้น จิตมันได้ตัดแต่งพันธกรรมของมันมา นี่เวลาประพฤติปฏิบัติมันก็มาจากตรงนี้ ถ้าตรงนี้มันดีขึ้นมา มันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมามันก็ทำของมันได้

ทีนี้พอเวลาปฏิบัติไป “เดียวเป็นอย่างนั้น ๆ” แต่มันไม่ทำทำไมมันไม่เป็นบ้างล่ะ สิ่งที่เขาพูดกัน เราจะทำคุณงามความดีนะ เราต้องฝืนกระแสน้ำสงกม สังคมเขาเห็นแก่ตัว ทุกคนเห็นแก่ตัวแต่ใส่หน้ากากเข้าหากัน พระพุทธเจ้าบอกไว้ในธรรมนะ

“มนุษย์นี้เป็นสัตว์ประหลาด คิดอย่างหนึ่ง พูดอย่างหนึ่ง แล้วทำอีกอย่างหนึ่ง”

ไม่กล้าพูดความจริงใจ พูดอย่างหนึ่ง ทำอย่างหนึ่ง คิดอย่างหนึ่ง แต่พอเรามีศีลขึ้นมา ศีลมันจะทำให้ปกติ โทหกไม่ได้ มุสาผิคนะ ศีลมันเริ่มมารอง เรามีศีลมีธรรมขึ้นมา เราบอกว่าเรามีศีลสมบูรณ์ ถ้าศีลสมบูรณ์นะ ขอนไม้มันก็มีศีลสมบูรณ์ มันไม่ทำผิดกับใครเลย

มีศีลต้องมีธรรม ไม่มุสา แต่เราต้องทำคุณงามความดีด้วย ไม่ฆ่าสัตว์ เราต้องมีเมตตาธรรมด้วย

ศีล ๕ ธรรม ๕ ถ้าเรามีคุณธรรมขึ้นมา มันพัฒนาใจของเราขึ้นมา ความเป็นมนุษย์นี้ มนุษย์สมบัติ ศีล ๕ ทำให้เรามาเกิดเป็นมนุษย์กัน เพราะเรามีศีลบริสุทธิ์ ยิ่งศีลสมบูรณ์เท่าไรเกิดมาชีวิตนี้ จะมีความร่มเย็นเป็นสุข ชีวิตจะมีความยืนยาว แต่ถ้าศีลของเรา ศีล ๕ เราค้างพริ้ว เกิดมาทุกข์ ๆ ยาก ๆ เกิดมานี้มนุษย์สมบัติเหมือนกัน แต่เกิดมาด้วยเวรด้วยกรรมมันให้ผลแตกต่างกัน

ที่นี้คำว่าผลแตกต่างกัน สิ่งที่เราทุกข์เรายากมันมาจากไหนล่ะ ก็มาจากเราทำทั้งนั้น ! ถ้าเรามีความสุขร่มเย็นก็เราทำมาทั้งนั้น ! เราทำมาทั้งนั้นนะ เพราะมันมีเหตุมีผล ไม่มีอะไรได้มาฟรี ต้องมีเหตุมีผลมันถึงมานั่งกันอยู่นี้ เพราะมีเหตุมีผลเราถึงมีความรู้สึกนึกคิด เพราะความรู้สึกนึกคิดมันจะกรองหัวใจเรา พอกรองหัวใจเราเราจะตัดแปลงใจเรา ถ้าเราเปลี่ยนโปรแกรมเปลี่ยนความคิดเรา เราจะเปลี่ยนชีวิตของเรา ชีวิตของเรามาจากความตั้งใจของเรา มาจากเจตนาเป้าหมายของเรา แล้วเราเป็นเด็กเป็นเล็กนี่เราก็มีสติปัญญาของเรา พอเราโตขึ้นมา พัฒนาขึ้นมามันจะโตขึ้นมา นี่พุทธศาสนา เราเป็นชาวพุทธ เราไม่ใช่มดแดงเฝ้ามะม่วง

ฉะนั้นเรายกมือไหว้พระก็ต้องไหว้ เดียวจะบอกว่ายกมือไหว้พระผิดตรงไหน.. ยกมือไหว้สักทีหนึ่ง เออ.. นี่เป็นชาวพุทธยกมือไหว้พระแล้ว ได้ทำบุญแล้ว.. ได้ทำบุญแล้ว..

นี่เป็นประเพณีวัฒนธรรมตัดแต่งพันธุกรรม แต่เราจะชำระกิเลส เราต้องตั้งใจของเรา ความมั่นคงของจิตนะ ถ้าจิตของเรามันพันไปแล้ว เห็นไหม **อรูปธรรม** มันไม่แปรสภาพ แต่สิ่งที่ศึกษา นี่เป็น **รูปธรรม** คือ **สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา** สภาวะที่เป็นอนัตตา สภาวะที่เป็นการเปลี่ยนแปลง จิตเรามีกิเลสมันก็เปลี่ยนแปลงไปสู่ความคิด ถึงที่สุดแล้วมันพ้นจากคิดและชั่ว มันเป็นอรูปธรรม มันเป็นธรรมแท้ ๆ ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง **อฐานะ** ที่จะแปรสภาพ

อฐานะ ! คงที่อย่างนี้ มั่นคงอย่างนี้ จิตที่มั่นคงเราพัฒนาได้ จากจิตที่สัมผัสลูกคลุกคลานนี้แหละ จากจิตที่ผู้ใดก็ไม่เชื่อนี้แหละ ลองทำไป ๆ มันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติภูมิจิโศ คนรู้จริงเห็นจริง ไม่กล้าพูดกับใครนะ เพราะพูดกับเขาเขาจะหาว่าเราบ้า พูดกับใครไม่ได้หรือคนจริงนี่ เพราะคนเขาไม่จริงกันทั้งโลก แล้วคนจริงไปพูดกับคนไม่จริง ไอ้คนไม่จริงก็ว่าบ้า ! เราเข้าไปโรงพยาบาล เห็นไหม **“มิ่งนะบ้า”** ไอ้คนบ้ามันก็ชี้เราแล้วก็บอก **“มิ่งนะบ้า !”** ไม่รู้ว่าใครบ้า !

ที่นี้ความจริง ถ้ามันรู้จริงขึ้นมาแล้วมันพูดไม่ออกนะเพราะเขาจะหาว่าเราบ้า แต่มันนะบ้า ! เอวัง